

08/06/2021

חיסון בני נוער לקורונה, דף מידע להורים

הורים יקרים

משרד הבריאות אישר לחסן מתבגרים בגילאי 12-15 שנים נגד נגיף הקורונה COVID-19 והמליץ על מתן החיסון לקבוצות בסיכון או למי שעשוי/עלול להיחשף למצבי תחלואה קשים יותר מאלה השוררים כעת בארץ (למשל לנוסעים לחו"ל) ובמקביל ממליץ התייעצות פרטנית של המשפחה עם הרופא המטפל לגבי כל מקרה ומקרה לגופו. מתוך דאגה לבריאות ילדי ישראל, האיגוד הישראלי לרפואת ילדים מאמץ המלצה זו וכדי להקל על השיח וההחלטה להלן מספר הבהרות ותשובות לשאלות שכיחות לגבי החיסון:

האם הקורונה בכלל מסוכנת לילדים ובני נוער?

ככלל, תחלואת קורונה בקרב ילדים ובני נוער היא קלה. אולם, בניגוד למה שנהוג לחשוב ולמופץ בכלי התקשורת והרשתות, לא מדובר במחלה נטולת סיכון. לפי נתוני משרד הבריאות אושפזו בישראל למעלה מ-1000 ילדים ומהם 15% היו במצב בינוני עד קשה ומהם 7 נפטרו. אמנם רוב הנפטרים סבלו ממחלות רקע קשות אך נתוני העולם מראים שהסכנה קיימת גם לגבי ילדים ללא גורמי סיכון. אנו גם עדים לבני נוער הסובלים מתסמינים ארוכי טווח לאחר שהחלימו (תסמונת הקרויה Long COVID). כמו כן יש לזכור כי מדובר בנגיף חדש המערב מערכות שונות בגוף בנוסף למערכת הנשימה והשלכות התחלואה לטווח הארוך עדיין לא ידועות לנו. מחלת הקורונה ממשיכה להדביק בעולם ומדי יום מתגלים וריאנטים שיתכן וחלק מהם יהיו מסוכנים יותר לילדים. החיסון צפוי להגן מתחלואה קשה ומסיבוכי המחלה.

האם חיסון ילדים ובני נוער בטוח?

הרשות הפדרלית האמריקאית לתרופות (ה-FDA) אישרה באישור חירום בתחילת חודש מאי השנה את שימוש חיסון ה-mRNA של חברת פייזר נגד נגיף הקורונה כך שיכלול בני נוער החל מגיל 12 שנים. בעקבות אישור זה, אושר החיסון גם בישראל. האישור מתבסס על תוצאות ניסוי קליני בתכשיר על מתבגרים בגילאי 12-15 שנים עם נתוני יעילות ובטיחות טובים.

מאז הרחבת האישור, למעלה משלושה מיליון בני נוער אמריקאים בני 12-15 קיבלו מנה אחת ולמעלה מ-100 אלף השלימו את קבלת המנה השניה של החיסון. הרחבת אישור החירום של החיסון התבססה על תוצאות מחקר מבוקר אשר בחן את יעילות ובטיחות החיסון בהשוואה לפלצבו בקרב 2,260 משתתפים בגילאי 12-15. מחקר זה הוא למעשה המשך המחקר הראשוני עם 44,000 משתתפים שבחן את החיסון בקרב בני 16 ומעלה. יעילות

החיסון כפי שעלה מהמחקר הינה גבוהה ביותר: אף נער לא נדבק בקבוצה שקיבלה את החיסון לעומת כ-18 שנדבקו בקבוצת הפלסבו.

האם יש סיבה וטעם לחסן עכשיו, כשהמחלה בנסיגה?

בזכות חיסוני הקורונה מדינת ישראל היא אחת המדינות הראשונות בעולם לצאת ממגפת הקורונה וכיום רמת התחלואה בישראל נמוכה ביותר. זאת בזכות העובדה כי רובם המוחלט של אזרחי המדינה בני 16 ומעלה מחוסנים ומוגנים מפני הנגיף ועד כה ובכלל זה כנגד וריאנטים חדשים. אולם, העולם הוא כפר גלובלי, ועם בואם של תיירים עלול להיות "יבוא" קבוע של נגיפי קורונה לארץ. בני הנוער וילדים שאינם מחוסנים ומוגנים מהדבקות ותחלואה יהיו חשופים למחלה ויהוו מאגר אפשרי למחלה.

נכון להיום למי מומלץ החיסון?

החיסון מומלץ בשלב זה לבעלי גורמי סיכון לתחלואה קשה מנגיף הקורונה כגון השמנת יתר בייחוד עם סוכרת, דיכוי חיסוני, הפרעות נאורולוגיות, איחור התפתחותי, פירכוסים ואפילפסיה, מחלות ריאה כרוניות, לאחר השתלת אבר או מח עצם, מצבי ממאירות, תסמונת גנטית, מחלה נירולוגית/נזיר-מוסקלרית/התפתחותית, מחלה ריאתית כרונית קשה, אי ספיקת כליות, אי ספיקת לב, סוכרת, מחלת אנמיה חרמשית או יתר לחץ דם ריאתי. כמו כן מומלץ למתבגרים שהם בני בית של אדם עם דיכוי חיסוני חמור או של אדם שלא יכול היה להתחסן נגד קורונה בעצמו מסיבה כלשהי. כמובן שמומלץ גם לחסן בני נוער המתעתדים לנסוע לחו"ל שכן ברוב מדינות העולם מחלת הקורונה עדיין שכיחה והסיכוי להדבק גדול בהרבה מן הסיכון בארץ..

כמה מנות החיסון ידרשו?

בני נוער יחוסנו בשתי מנות, כמו המבוגרים.

מהן הוריות הנגד והאזהרות לחיסון?

אין לתת את החיסון למי שידוע כסובל מאלרגיה קשה לאחד ממרכיבי החיסון או שפיתח תגובה אלרגית קשה (אנפילקטית) לתרופה בהזרקה. אין כל התווית נגד לחיסון למי שסובלים מאלרגיה למזונות, תרופות אחרות או בבני נוער עם חסר G6PD. בהמלצת האיגוד לקרדיולוגיה בילדים, בני נוער שסבלו בעבר ממיוקרדיטיס, לא יחוסנו עד לפרסום המלצות סופיות בנושא.

הקורונה ודלקת שריר ומעטפת הלב - האם קיים קשר?

דלקת שריר הלב ומעטפת הלב היא מחלה נדירה בדרגות חומרה שונות המופיעה לרוב לאחר זיהומים ויראליים. בשנה האחרונה היתה תשומת לב גדולה יותר לתחלואה הזו בשל מחלת הקורונה, בה לעתים יש פגיעה משמעותית בשריר הלב הן בזמן המחלה עצמה והן בשלב המחלה הדלקתית הרב מערכתית שמופיעה שבועות לאחר ההדבקות. בנוסף למקרים אלה דווחו גם מספר אירועים לאחר ההתחסנות. במסגרת ניטור תופעות הלוואי של משרד הבריאות נערכה בדיקה מעמיקה בנושא על ידי שלושה צוותים נפרדים: צוות של בריאות הציבור, צוות של המרכז לבקרת מחלות וצוות אפידמיולוגים חיצוני בלתי תלוי. הבדיקה מצאה כי האירועים התרחשו בעיקר בקרב צעירים (בנים) לאחר המנה השניה של החיסון. שכיחות התופעה בקרב צעירים הייתה אחד ממספר

אלפים בודדים כאשר 95% מהמקרים היו קלים וחלפו תוך פחות מ 4 ימים והסיכוי למחלה משמעותית יותר נמוך מאוד (פחות ממקרה אחד ל 100 אלף מתחסנים צעירים).
נכון להיום לא דווח קשר דומה ממדינות אחרות בעולם אך משרד הבריאות ממשיך לעקוב אחר הנושא ויעדכן לאחר שיצטבר מידע נוסף. באיגוד רופאי הילדים אנו סבורים כי הסיכון למחלה קשה בעקבות הדבקות בנגיף עצמו גבוה משמעותית מהסיכון לאחר החיסון.

מה לגבי תופעות לוואי אחרות?

לחיסון הקורונה יש תופעות לוואי קלות של כאב מקומי באיזור ההזרקה, חולשה, צמרמורת, וכאב ראש. תופעות אלה חולפות לאחר כיומיים. באופן נדיר ישנן תופעות יותר משמעותיות אך במחקר שקדם לאישור החיסון נמצא כי שכיחות תופעות הלוואי בבני נוער דומות לאלה שבמבוגרים צעירים.

יש לנו עוד שאלות, עם מי אפשר להתייעץ?

כרגיל, רופאי הילדים שלכם הם הכתובת הנכונה להתייעצות בכל החלטה רפואית וגם כאן.

ד"ר שמעון ברק

ד"ר מאיר עזרא

ד"ר גיל צ'פניק

ד"ר ליאור הכט שגיא